

Ranska ja Kiina jäävät solmittavan kolmen vallan a-sopimuksen ulkopuolelle

Kremlissä tänään allekirjoitettavan rajoitetun ydinkoekielto-sopimuksen solmiminen tapahtuu melkein 18 vuotta sen jälkeen kun Hiroshiman kaupungin yläpuolella räjäytettiin atomipommi

MOSKOVA — Toivon ja keskinäisen yhteisymmärryksen ilmi-
piiri ei sitten toisen maailmansodan päättymisestä lähtien ole
ollut sillä tasolla kuin se on tänään maanantaina, jolloin USA,
Englanti ja NL vakuuttavat ryhtyvänsä estämään ydinaseitten
leviämistä ja työskentelemään kohti täydellistä aseriisuntaa.

Lukuisa määrä eri valtioita on
jo ilmoittanut halustaan päästä
liittymään Moskovan ydinkoekiel-
tosopimukseen. Ainoastaan Rans-
ka ja kommunistinen Kiina ovat
edelleen hylänneet sopimuksen
ehdot ja tulevat niin muodoin
ainoina merkittävinä valtioina
jäämään sen ulkopuolelle.

Tänään Kremlissä allekirjoitet-
tava sopimus on merkityksellisen
erikoisesti sen vuoksi, että
se avaa uusia mahdollisuuksia
neuvottelujen aloittamiseen, joilla
pyritään lieventämään idän ja
lännen välistä jännittyneisyyttä.
Näiden kysymysten joukossa on
mm. kysymys Euroopan turvalli-
suudesta, Berliinistä ja Kaak-
kois-Aasiasta.

Sopimuksen allekirjoittajat

Rajoitetun ydinkoekielto-sopi-
muksen allekirjoittaa USA:n puo-
lesta valtiolääkintä Dean Rusk,
Englannin ulkoministeri lordi
Home ja Neuvostoliiton ulko-
ministeri Andrei Gromyko.

Tätä historiallista tapahtumaa
ovat todistamassa mm. päämini-
steri Nikita Khrushchev ja YK:n
pääsihteeri U Thant sekä Yhdys-
valtain YK-valtuuskunnan pää-
valtuutettu Adlai Stevenson ja
amerikkalainen senaattorival-
tuuskunta.

Allekirjoitustilaisuus esitetään
Moskovan tv:n välityksellä sa-
moin kuin Intervention kautta
koko itäryhmän maiden tv-ver-
kostolle ja mahdollisesti Euro-
vision välityksellä Länsi-Euroo-
pan tv-katselijalle.

Suomalainen kunnia- merkki Minnesotan ent. kuvernöörille

HELSINKI — Tasavallan pre-
sidentti luovutti tiistaina Suo-
messa vieraillevalle Minnesotan
valtion entiselle kuvernöörille El-
mer Andersenille Suomen Leijon-
an Ritarikunnan 1. luokan ko-
mentajamerkin.

Tasavallan presidentti otti ku-
vernööri ja rouva Andersenin
vastaan linnassa ja luovutustilai-
suuden jälkeen hän tarjosi vie-
raalleen lounaan.

Tilaisuudessa nähtiin lisäksi
valtiolääkintä Jaakko Hallama
puolisoinen, suurlähettiläs Ro-
wan puolisoineen, suurlähettiläs
ja rouva Seppälä sekä useita ul-
koministeriön virkamiehiä.

Lyhyesti kerrottuja uutistapahtumia

MOSKOVA — Neuvostoliiton ensimmäinen varapääministeri
Anastas Mikojan on joutunut sairaalahoitoon, kerrotaan Mosko-
van diplomaattipiireissä. Mikojan on ollut sairaalassa jo joitakin
päiviä. Kuitenkaan ei tiedetty, mikä Mikojania vaivaa.

HOLLYWOOD — Kahdeksan kuuluisaa hollywoodilaista —
Marlon Brando, Charlton Heston, Tony Curtis, Mel Ferrer, Tony
Franciosa, Peter Brown, Burt Lancaster ja Billy Wilder ovat
ilmoittaneet osallistuvansa 28. päivänä Washingtonissa jättiläis-
mielenosoitukseen presidentti Kennedyn kansalaisoikeuksien ohjel-
man puolesta.

SKOPLJE — Kauhutuneet ihmiset hyppäsivät ylös vuoteistaan
ja pelastuspartiot suojautuivat, kun kolme verrattain voimakasta
maanjäristystä tärisytti Skopljin rauniokaupunkia torstai vastai-
senä yönä. Nämä olivat voimakkaimmat maanjäristykset kaupun-
gin tuhonneiden järjestysten jälkeen.

OSLO — Suomalainen fregatti Matti Kurki, jossa on merisota-
koulun kadetteja, saapui keskiviikkona Osloon neljän päivän
vierailulle. Matti Kurki ampui kunnialaukauksia lipussaan sata-
ma-altaaseen ja kunnialaukauksiin vastasivat Akerhusin linnoit-
uksen patterit. Merisotakoulun johtaja komentaja K. Pekkanen
piti myöhemmin aluksella lehdistökonferenssin. Lauantaina oli
yleisillä tilaisuuksissa tutustusta alukseen.

ARNHEM — Hollanti on luovuttanut viime viikon lopulla ta-
kaisin raja-alueet, mitkä se sai haltuunsa liittoutuneita toisen
maailmansodan jälkeen. Noin 10,300 asukasta joista 9,000 on
saksalaisia ja loput hollantilaisia, joutuivat nyt siirtymään Hollan-
nin hallinnon alaisuudesta Saksan hallinnon alaisuuteen.

SAIGON — Etelä-Vietnamin viranomaiset ilmoittivat, että 95
pohjoisvietnamilaista sissiä on saanut surmansa viimeisten kolmen
päivän aikana hallituksen joukkojen ja sissien välisissä kahdessa
eri yhteenotossa.

PERNIÖ — Suomen vanhin asukas, 104-vuotias leskirouva Olga
Matilda Toivonen kuoli torstai-iltana Perniössä. Hän oli syntynyt
20. 5. 1859 ja vietti viime vuotensa tyttärensä ja vävynsä kodissa
Perniössä.

VARSOVA — Kuusi ihmistä on kuollut isoonrokkoon ja 70
muuta on saanut tartunnan yli kaksi viikkoa sitten Wrocławissa
puhujenneen isorokkoepidemian seurauksena, ilmoitetaan viralli-
sesti Varsovasta.

MANILA — Malaijan, Indonesian, ja Filippiinien välistä huip-
pukonferenssia, jossa käsiteltiin Malesian liittovaltion perustamis-
suunnitelmaa, pidennettiin yhdellä päivällä. Indonesian presi-
denti Sukarno, Filippiinien presidentti Macapagal ja Malaijan
pääministeri Tunku Rahman päättivät täten konferenssinsa sun-
nuntaina.

REYKJAVIK — Ensimmäisen kerran Islannin sanomalehti-
yhdistyksen historiassa ovat yhdistyksen jäsenet julistaneet lakon
ja reykjavikilaiset jäivät perjantaina ilman sanomalehtiä. Pääkau-
punin viiden päivälähden toimittajat ovat mukana lakossa, jonka
avulla halutaan painostaa 32 prosentin palkankorotusvaatimusta.

OSLO — Norjan viranomaiset ovat toistaiseksi estäneet neu-
vostoliittolaista toteuttamasta öljynporauksuunnitelman Huippu-
vuorilla kiellettyinä luovuttamasta heille 71 kaivoskohdetta.
Venäläisille on jo ilmoitettu kiellostä samalla, kun heitä on öv-
detty antamaan "tarkempia tietoja niistä geologisista mittauksis-
ta", joiden varjolla öljynetsintä suoritetaan, ilmoitetaan asiaa
tuntevalta norjalaiselta taholta.

Tuhoisa myrsky

GLASSPORT, Pa. — 90 mailin
tuntinopeudella edennyt hurmu-
myrsky aiheutti lauantaina suu-
ta omaisuusvahinkoa lähellä
Pittsburghia sijaitsevassa asutus-
keskuksessa. Kaikki merkit vii-
tasivat siihen, että se oli torna-
do, mutta me emme voi sitä vi-
rallisesti nimittää tornadoksi,
lausuttiin US. sääpalvelun viran-
omaisten taholta. Kaksi ihmistä
sai myrskyn johdosta surmansa
ja loukkaantuneiden lukumäärä
ilmoitetaan ainakin 70. Myrskyn
aiheuttamien aineellisten vahin-
kojen ilmoitetaan nousevan mil-
joonin dollariin.

Budhalainen pappi poltti itsensä

SAIGON — Eräs budhalainen
pappi kaatoi päällensä bensiiniä
ja sytytti itsensä palamaan to-
rilla, joka on pyhitetty tunte-
mattoman sotilaan muistolle
Phan Thiet'issa noin 95 mailia
Saigonista etelään.

Tämä oli jo toinen budhalai-
nen pappi, joka itsensä elävänä
polttamisella on halunnut esittää
vastalauseen maan hallitukselle
sen taholta budhalaisiin kohdis-
tettuihin sortotoimenpiteisiin.

Etelä-Vietnamin uskonnollinen
kriisi ei näytä selviävän ja muut-
tuessaan yhä enemmän poliittis-
luonteiseksi se saattaa muodos-
taa vakavan uhan maan halli-
tukselle. Tällainen käsityskan-
ta on vallalla hallitusviranomai-
sten, ulkomaisten diplomaattien
ja monien budhalaisien keskuu-
dessa.

MONTEVIDEO — 40 ihmistä
sai surmansa ja yli 100 vammo-
ja perjantai-iltana junaonnetus-
muudessa 11 km päässä Monte-
videosta, Uruguayssa. Rautatie-
viranomaiset epäilevät, että on-
nettomuuteen on saattanut olla
syynä sabotaasi.

5-päinen susilauma Suomen puolelle itärajan takaa

KAJAANI — 5-päinen susi-
lauma on jälleen öiden hämär-
tyydessä saapunut itärajan takaa
Suomen puolelle Suomussalmen
Hossassa, jossa Hossan vartion
rajamiehet ovat havainneet susi-
lauman jälkiä Viemäjäjärven ran-
tatiehietikalla.

Susien tulo tähän aikaan näin
suurella joukolla saattaa koitua
kohtalokkaaksi seudun muutoin-
kin jo vähentäneelle porokannal-
le samoin kotieläimille. Susi-
lauma on vaarana myös marjamat-
koilla kulkeville ihmisille eten-
kin lapsille. Viime talven aikana
sudet aiheuttivat Hossan poliisi-
kunnalle noin 80,000 markan
vahingot.

Jos nykyinen suunta jatkuu niin presidentti Kennedy voi laskea hyväkseen yli puolimiljoonaa uutta neekeriäänestäjää

Amerikkalainen neekeri luot-
taa Kennedyyn, vihaa entisen Ku
Klux Klania unohtamatta (Val-
koisten) Kansalaisten Neuvoston,
Ross Barnettia, George C. Walla-
cea, Barry Goldwateria, Orval
Fabusia, Amerikan Natsipuolue-
ta ja John Birch seuraava maini-
tussa järjestyksessä. Lähes puo-
lentoista miljoonaa kappaleen le-
vikin omaava amerikkalainen
uutisviikkolehti NEWSWEEK on
suorittanut laajan tutkimuksen,
joka on julkaistu sen äskettäin
ilmeystyneessä numerossa, ame-
rikkalaisten neekerien aseista
vleisen mielipiteentutkijan Louis
Harrisin avustuksella. 1,250 nee-
keriä haastettiin ja 252 kysy-
mistä tehtiin kullekin. Lisäksi
tiedusteltiin vielä sadan neekeri-
johtajan mielipiteitä.

Presidentti Kennedy ja hänen
demokraattisen puolueensa suo-
sio on neekerien keskuudessa
sekä pohjoisessa että etelässä al-
van ylivoimaista. Kennedyllä on
kannattajia kolmekymmentä si-
nä, missä Rockefellerillä, Gold-
waterilla ja Romneyllä on vain
yksi. Vaikka usein väitetään, että

Unilääkettä liian paljon nauttinut tri Ward kuollut

LONTOO — Profumo-skanda-
lin yhteydessä kuuluisaksi tullut
englantilainen seurapiirilääkäri
ja taiteilija tri Stephen Ward
kuoli sunnuntaina nautittuaan ai-
kaisemmin liian suuren annok-
sen unilääkettä.

Ward vietiin tajuttomana sai-
raalaan sen jälkeen kun hän oli
nauttinut unilääkettä ja joitakin
tunteja ennen kuin Old Bailyin
tuomioistuimien totesi hänet syylli-
seksi moraalittomasti hankituilla
tuloilla elämiseen.

Ward oli jonkin aikaa tajuton,
ja häntä pidettiin hengissä sähkö-
laitteen ja annoksittain tiputetun
glukosiin avulla.

Torstaina Wardille suoritettiin
kurkkuleikkaus, joka kesti 1½
tuntia. Samana päivänä hänen
sydämensä pysähtyi kaksi kertaa
mutta ruiskeilla saatiin hänen sy-
dämensä silloin uudelleen toimi-
maan.

Kiivas tulitaistelu Etelä-Koreassa

SEOUL, Korea — Pohjois-ko-
realaisten sotilaiden ilmoitettiin
eilen ylittäneen demilitarisoidun
vyöhykkeen ja suorittaneen hyök-
käyksen amerikkalaisten sotilai-
den etuvartiomaaseen vastaan.
Hyökkäys tapahtui voimakkaan
kranaattikivelyn tukemana.
Kolmetoista amerikkalaista so-
tilasta taisteli noin kahden tun-
nin ajan pohjois-korealaista sissi-
osastoa vastaan. Taistelun ilmoi-
tettiin olleen kiivaimman mitä
kahdeksan viimeksi kuluneen
vuorokauden aikana on puhjen-
nut Koreassa.

Amerikkalaisten tukikohta si-
jaitsi paikalla, joka vv. 1950-1953
oli monien veristen taistelujen
näyttämö. 13 amerikkalaisen
muodostama ryhmä ei kärsinyt

MOSKOVA — Suurella juh-
allisuudella Yhdysvaltain, Neu-
vostoliiton ja Englannin ulko-
ministerit allekirjoittivat tänä
aamuna rajoitetun ydinkoekielto-
sopimuksen. Yhdysvaltain valti-
sihteeri Dean Rusk, Neuvosto-
liiton ulkoministeri Andrei Gro-
myko ja Englannin ulkoministeri
lordi Home tulevat huomenna
käymään keskusteluja perin päi-
vän ajan eri kansainvälisistä
probleemeista, jotka ovat aiheut-
taneet vaikeuksia kolmen suuren
vallan välillä.

Tähän mennessä on 93 maata
ilmaisseet myöntämislisäyksiä
sopimuksen allekirjoittamiselle.
Länsi-Saksa vaikka se kannattaa
sopimuksen tarkoituksena ei
vo; allekirjoittaa sitä siksi, että
se pelkää että allekirjoittaminen
aiheuttaisi Itä-Saksan tunnusta-
miseen.

Jos nykyinen suunta jatkuu niin presidentti Kennedy voi laskea hyväkseen yli puolimiljoonaa uutta neekeriäänestäjää

republicaanisen ja demokraatti-
sen puolueen poliittisilla ohjel-
milla ei ole suurtaakaan eroa,
ovat Yhdysvaltain neekeriit valin-
neet jälkimmäisen puolueeseen
lähes yhtä yksimielisesti kuin
Kennedyn suosikiksi.

Perustelut ovat mielenkiintois-
ia. "Republikaanit taistelevat
vain vallan ja rahan puolesta,"
toteaa washingtonilainen per-
heenääti. "Demokraattinen puo-
le nostaa palkkoja ja kohottaa
jokaisen elintaso. Republikaanit
laskevat palkkoja", sanoo
puolestaan cincinnatilainen koti-
rouva "Minusta tuntuu, että
republikaanit puolustavat rikkai-
den ja valkoisien", lausuu koti-
puolueen Phoenixista ja esittää
edellistenkin lausuntojen ajatuk-
sen tiivistelmänä. Yhdysvaltojen
kahta suurinta puoluetta ei ole
yleensä pidetty luokkapuolueina,
mutta ainakin nämä henkilöt
ovat suorittaneet puoluevalin-
tansa selvien luokkanäkökohtien
mukaan.

Vain yksi neekeri sadasta ar-
veleekin republikaanien tekevän
enemmän kuin demokraattien

Ryöstäjät rannoilla

SKOPLJE — Suuttunut väki-
joukko oli vähällä surmata kolme
kaupungin asukasta, jotka tavat-
tiin keräämässä ryöstösaalista.

Yksi poliisi loukkaantui ja po-
liisiauto vaurioitui pahoin poliis-
in yrittäessä suojella ryöstäjiä
ilmoitetaan viranomaisten tahol-
ta.

Samalta taholta lausuttiin edel-
leen, että viitisenkymmentä lii-
kettä on avattu uudelleen ja että
kahden kolmen päivän kuluttua
liikkeet toimivat joka puolella
kaupunkia.

Asuntojen järjestäminen on
tärkein ongelma tällä hetkellä, ja
tämän vuoksi tarvitaan telttoja
ja parakeja — etenkin koska
säätieteilijät ovat luvanneet sa-
dettua, sanoo maanjäristyksen tu-
hoaman kaupungin viranomai-
nen.

LONTOO — Englannin kom-
munistinen puolue esitti syytök-
sen Kiinan hallitusta vastaan vir-
heellisten syytösten esittämisestä
Neuvostoliittoa vastaan, joka lii-
tyi ydinkoekielto-sopimukseen.

Kiivas tulitaistelu Etelä-Koreassa

mitään mainittavampia tappioi-
ta tai mitään vakavampia haa-
vottumisia.

YK, N. Y. — Yhdysvallat il-
moitti perjantaina YK:n Turvalli-
suusneuvostossa, että se aikoo tä-
män vuoden päänttyä lopettaa
aseiden myynnin Etelä-Afri-
kaan.

Yhdysvaltain YK:n päävaltuu-
tettu Adlai Stevensort ilmoitti
asiasta turvallisuusneuvoston is-
tunnossa, jossa käsiteltiin kysy-
mistä Etelä-Afrikan tilanteesta.
32 Afrikan maata on esittänyt
turvallisuusneuvostolle päätös-
lauselman, jossa todetaan, että
rotupoliittika on aiheuttanut erit-
tään vaarallisen tilanteen Etelä-
Afrikassa.

Skopljessa uhreja arvioitua enemmän

BELGRAD — Toissa viikolla
Skopljessa tapahtuneen maanjä-
ristyksen uhrien lukumäärä on
ylittänyt 2,000 aikaisempien ar-
vioiden olutta 1,500, sanoivat ju-
goslavalaiset asiantuntijat lau-
tantaina.

Eloönjääneitä ei enää uskota
oivtyvän kaupungin raunoista.
Raivaustöiden estäyksiä on pal-
jastunut useita halkeamia, jotka
ovat 1-10 cm:n laajuisia ja yli 200
metriä syviä.

Asiantuntijoiden arvioihin pe-
rustuen jugoslavalaiset lehdet
sanoivat katasrofin olleen pal-
jon vakavampaan kuin alussa ar-
veltiin.

Suomen pankin pääjohtajan ohjelma valtiontalouden pelastamiseksi radikaalinen

Klaus Wariksen ohjelmassa rasitukset palkansaa-
jille, veronkorotuksia palkkoihin ei hyvityksiä. —
Devalvaatiota ei tule, sanoo Waris

HELSINKI — Suomen pankin pääjohtaja Klaus Waris jätti
perjantaina mieskohtaisen vakauttamisohjelmansa hallitukselle.
Se on radikaalinen. Raskaita veronkorotuksia valtiontalouden pe-
lastamiseksi. Palkkojen sitominen elinkustannusindeksiin pistelu-
kuun 155 vuoden 1964 loppuun. Maataloustulo sidottaisiin sa-
maan indeksiin.

Wariksen vakauttamisohjelman
mukaan tulovero nousisi 15 pro-
sentilla, autovero sadalla ja
televisiomaksusta menisi osa
valtiolle. Samoin esityksessä eh-
dotetaan korotuksia Aravan ja
ASON:n korkoihin sekä pakko-
laina ja myöhemmin liikevaihto-
veron uusiminen. Ohjelman si-
sältyy myös toimenpide ehdotuk-
sia pitkän tähtäimen vakauttami-
seksi ja talouspolitiikan terveh-
dyttämiseksi.

"Pälo on heitetty"
nyt hallitukselle ja
työmarkkinajärjestöille

Pääjohtaja Waris sanoo omalta
osaltaan tehtävänsä päättäneen.
"Pälo on heitetty" nyt hallituk-
selle ja työmarkkinajärjestöille,
joiden kannanotosta riippuu, mi-
tä jatkossa tapahtuu.

Devalvaatiota ei tule, sanoo
Suomen pankin pääjohtaja, mut-
ta ellei tehokkaisiin toimenpitei-
siin ryhdytä, vaikeudet ilmene-
vät ensimmäisinä valtiontalou-
dessa, työttömyys kasvaa, tuotan
nosu tyrehyy, rahapolitiikka
kiristyy.

Vakauttamisrasitukset ovat yksipuolisia

Palkansaajien mielestä vakaut-
tamisrasitukset kohdistuvat yksi-
puolisesti heihin eikä tällä taho-
la luoteta hallituksen toimenpi-
teisiin.

Suomen Ammattijärjestön pu-
heenjohtaja Velkko Oksanen
kommentoi ohjelmaa mm. seu-
raavasti: Me näemme tässä pää-

GENEVE — Aseidenriisunta-
konferenssin 149. täysistunto al-
koi Genevessä torstaina Ruotsin
valtuutetun Carl von Platenin
toimissa puheenjohtajana. Kon-
ferenssi aloitti työskentelynsä
kuuden viikon tauon jälkeen.

Istunnon jälkeen ilmoitettiin,
että neuvottelut on keskeytetty
maanantaihin elokuun 11. päi-
vään saakka, jotta Neuvostoliiton
ja Yhdysvaltain päävaltuutetut
voisivat olla läsnä kolmen vallan
ydinkoekieltoa koskevan sopi-
muksen allekirjoitustilaisuudes-
sa Moskovassa.

Jos nykyinen suunta jatkuu niin presidentti Kennedy voi laskea hyväkseen yli puolimiljoonaa uutta neekeriäänestäjää

liikkeellelähtenyt kehitystä.
Presidentti Kennedyn työ arvos-
tetaan korkealle: 62 prosenttia
piti sitä erinomaisena ja 27 pro-
senttia erittäin hyvänä.

Suuressa tutkimuksessa, joka
levitettiin 18:lle lehden sivulle,
ei kuitenkaan keskitytä pelkästään
Kennedyn suosion mittaa-
miseen. Siinä todettiin, että nee-
kerien vallankumouksen ensim-
mäisen luokan sankareita ovat
tietysti ennen muita tri Martin
Luther King jr. ja NAACP, nee-
kerien tasa-arvoisuuden puolesta
taisteleva järjestö. Tutkimukses-
sa todettiin, etteivät Yhdysvalto-
jen neekeriit vihaa valkoisia vaan
ovat erittäin halukkaita asumaan
valkoisten kanssa nimenomaan
yhdessä. He taistelevat oikeus-
sistaan, mutta vastustavat myös
rotuerottelua. Niinpä virallisten
muslimien eristytymisajatuksel-
le ei juuri löytynyt kannattajia.

Yhdysvaltain kannalta hälyttävä-
nä seikkana ja ennenkaikkea an-
karana sikäläisenä tyytymättö-
myyden osoituksena voi pitää
sitä, että viidennes neekereistä

johtaja Wariksen ohjelmajärj-
tyksessä sinänsä kiitettävän pyrki-
myksen päästä selvemmille vesil-
le siitä lyhytnäköisyydestä ja
happiulusta, joka on ollut tunnus-
omaista valtiontalouden hoidos-
sa. Työllisyyden säilyttäminen
on vaarantunut kansantulomme
kasvuvahti on nyt hidastunut
enemmän kuin mitä suhdantei-
ta tasoitava talouspolitiikka
edellyttää. Rasitusten pääpaino
tulisi palkansaajien osalle ja
maataloustuottajien on jätetty ra-
situsten ulkopuolelle, lausui
Velkko Oksanen.

Rotusyrjintää valkoihaisia oppilaita kohtaan

NEW YORK — Neljä valko-
ihoisten koululaisten vanhempia
on nostanut syytteen Brooklynin
State Supreme Courtissa koulu-
lautakuntaa vastaan sen vuoksi,
että se on harjoittanut rotusyr-
jintää valkoihaisia koululaisia
kohtaan. Edellä mainitussa syyte-
teessä sanotaan, että sen nosta-
jien ja heidän lapsiensa perus-
tustallisia oikeuksia on rikottu
myöntämällä neekerikoululaisille
ja heidän vanhemmilleen "etu-
oikeuksia" koululautakunnan toi-
mesta.

Oikeudenkäynnillä pyritään es-
tämään koululaisten vanhempien
määrästä valkoihaisia koulu-
laista uuteen Brownin villossa si-
jaitsevaan junior high schooliin
"rotukiihtöön" mukaisesti. Kou-
lulautakunnan suunnitelman mu-
kaan syksyllä avattavassa kou-
lussa olisi sen oppilaita jaettu
heidän asuinpaikkansa perustalta
tehdyn kouluyhdyksesuunnitel-
man mukaan seuraavasti: Neeke-
reitä 35,2%, puertoricolaisia 33,6
ja 31,2 prosenttia "muuta".

Kouluviranomaisten ilmoituk-
sen mukaan tämä on ensimmäi-
nen kerta kun syyte on nostettu
valkoihisten rotusyrjimissyyt-
teen perustalta

Jos nykyinen suunta jatkuu niin presidentti Kennedy voi laskea hyväkseen yli puolimiljoonaa uutta neekeriäänestäjää

ei ollut varma, olisivatko he val-
miita taistelemaan amerikkalai-
sissa joukoissa. Tähän kannan-
ottoon pasifismi tuskui oli suu-
rimpana syynä. Samanlainen vii-
dennes neekereistä oli myös si-
miellä, että väkivaltaisista mene-
telmä tulisi väistämättä esiinty-
mään, vaikka nykyisin käynnissä
oleva vallankumous on taipuvai-
nen käyttämään rauhallisia me-
nettelytapoja: neuvottelupöytä
nyrkkien sijasta.

Yllättävänä väitteenä esitetään,
että kyseessä on oikeastaan
eräässä mielessä televisio-vallan-
kumous. Suurimmalla osalla nee-
keriperheistä on mahdollisuus
kotoaan seurata sen välittämää
ohjelmaa ja mainoksia, jotka jat-
kuvasti kertovat valkoisten jää-
sistaan, mutta vastustavat myös
rotuerottelua. Niinpä virallisten
muslimien eristytymisajatuksel-
le ei juuri löytynyt kannattajia.
Yhdysvaltain kannalta hälyttävä-
nä seikkana ja ennenkaikkea an-
karana sikäläisenä tyytymättö-
myyden osoituksena voi pitää
sitä, että viidennes neekereistä
tasolle. — Pentti I. Lumme. (SS)

RAIVAAJA • THE PIONEER

TOIMITTAJAT:
Akseli Mattson, Erik Minkinen, Lempi Ikävalko-Toivola
Puh. Diamond 3-3822

SAVELE SVRJALA, Manager

Tilaukshinnat Yhdysvalloissa ja Kanadassa:
Vuosikerta \$12.00 — Puolivuosi \$7.00 — Kolme kk. \$4.00
Suomeen: Vuosikerta \$14.00 — 6 kk. \$8.00
Single Copies 10c

Second class postage paid at Fitchburg, Massachusetts
Published Monday, Wednesday and Friday except on
holidays, by the Raivaaja Publishing Company,
48 Wallace Avenue, Fitchburg, Massachusetts



OUR POLICY
"The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, the United States of America, to revere its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better."

Kahdenkymmenen vuoden takaa

Heinäkuun 25 päivänä tuli kuluneeksi kaksikymmentä vuotta siitä, kun Benito Mussolinin valta päättyi Italiassa. Silloin Italian kuningas Victor Emmanuel määräsi Il Ducen vangittavaksi. Yhdysvaltain asejoukot olivat miehittäneet Sisilian saaren kuusitoista vuorokautta aikaisemmin, jonka seurauksena Italian fassisti johtajien keskuudessa tuli hajaannus, joka oli myöskin yhtenä tekijänä Mussolinin kukistumiseen. Kaksi vuotta myöhemmin Mussolini surmattiin vähemmän kunniallisella tavalla ja asetettiin pää alaspäin riippumaan kaiken kansan nähtäväksi.

Mr. Mussolinin elämä oli haihtelevaa mikäli poliittinen asennoituminen on kysymyksessä. Hän oli aikaisemmin sosialisti, mutta muutti puolue väriänsä ja hänestä tuli suursuinen johtaja Hitlerin kaveriksi. Hän otti tekonimekseen Il Duce, mikä tarkoittaa johtajaa.

Valtaan päästyään hän parlamentin tilalle perusti hallituksen, jota hän nimitti "korporaatoriksi hallitukseksi". Hänestä tuli ankara sodanlietoja, jos sellaista on koskaan ollut. Vain sodalla hän uskoi — toisten fascistien tapaan — maailman asiat tulevan ratkaistuksi.

"Johtaja" suoritti yhden "valloitusretken", jota muu maailma piti melkeipä raukkamaisena tekona. Hän nimittiin hyökkäsi aseettoman Etiopian kimppuun Afrikassa. Etukäteen oli kaikille selvää, se ettei Etiopia voinut menestyksellä taistella Mussolinin uuden aikaisesti aseistettujen sotilaitten hyökkäystä vastaan.

Siihenpä Mussolinin asejoukkojen urhoollisuus päättyikin, samoin Mussolinin maailman valloitus. Hän komensi sotajoukkonsa Kreikkaan, mutta siellä hän koh-tasi sellaisen vastuksen, että Hitlerin oli lähetettävä asejoukkoja avuksi, jolloin Kreikan asevoimat meneti-vät Saksan militarististen sotajoukkojen edessä.

Mussolinin vallassapysyminen johtui siitä, että hän onnastui perustamaan diktatuurisen hallituksen, jonka johtajana hän oli ja jakoi määräyksinään. Hän sydä-mettömästi murhautti ensiksi puolueovereitaan, kun he vastustivat hänen raakaa yksinvaltaisuuttaan. Murhien ohella hän sulki vastustajansa vankiloihin.

Mussolinin viimeisinä hallitusvuosina kaikille oli selvää, että hän pysyi vallassa suurimmalta osalta sen takia, kun hän oli Hitlerin liittolainen, joka asiallisesti oli myöskin Mussolinin hallitsija. Hän kuitenkin ku-kistui ennen Hitleriä.

Mussolinin kuolemasta on kulunut kahdeksantoista vuotta, mutta fascismi ei suinkaan ole Italiassa kuollut. Viimeisissä huhtikuussa pidetyissä Italian yleisissä vaaleissa fascistit keräsivät itselleen puolitoista miljoonaa ääntä. Nuoret italialaiset fascistit yhä järjestelevät katumellakoita kommunisteja ja muita vasemmistolaisia vastaan, mutta enimmäkseen he tässä hommassa joutuvat soittelemaan toista viulua.

Vaikka fascistit saivatkin puolelleen puolitoista miljoonaa äänestäjää, ei se yleisen äänimäärään verrattuna ole kuin viisi prosenttia. Sellaisella kannatuksella ei ainakaan vielä valtaa käsiin saada muutoin kuin jonkinlaisen sattuman kautta, joka ainakin tällä kertaa näyttää olevan hyvin kyseellinen asia.

Mussolinilla oli hetkellinen onni mukanaan olles-saan vankilassa. Hitlerin miehet onnistuivat hänen kaappaamaan vangitsijoiltaan, jonka jälkeen Mussolini perusti oman hallituksen pohjois-Italiaan ja julisti sen fascistiseksi tasavallaksi. Onni ei kuitenkaan ollut pitkäaikainen, sillä italialaiset partisaanit saivat hänet käsiinsä ja huhtik. 28 päivänä, 1945 sotilaitten kuula-risut lavistivat Mussolinin kehon yhdessä hänen tyttöystävänsä Claretta Petaccin.

Mussolinin kuolema ei ole rauhoittanut Italian kansaa. Yhä edelleen rauhattomuuksia ilmaantuu, hallitukset eivät ole kansan enemmistön mieluisia, joten hallituskriisejä ilmaantuu. Köyhyys ja varakkuus Italiassa on liian epätasainen, josta sisäiset riitaisuudet alkavat ja joskus ilmieliekin puhkeavat.

Ruotsin ammatillinen liike

Ruotsi kulkee huomattavasti edellä Pohjoismaiden ja ehkäpä koko Euroopan ammatillisen toiminnan alalla. Ainakin kun se katsellaan suhteellisuuden perustalta. Samoin poliittinen työväenliike Ruotsissa on esimerkiksi kelpaava, sillä onhan Ruotsia kauan hallinnut Ruotsin sosialidemokraattinen puolue.

Ruotsista saapuneen tiedon mukaan maan ammatil-linen järjestö lisäsi jäsenlukuun yli kahdellakymmenellä tuhannella, ollen järjestön yhteinen jäsenmäärä täsmälleen laskettuna 1,522,563. Näin ollen joka viides ruotsalainen, naiset ja lapsetkin mukaan luettuna, kuuluu ammatillisen työväenliikkeen jäsenyyteen. Kun kuitenkin lapset ja osa naisistakin eivät ammatilliliittoon kuulu, niin se tarkoittaa sitä, että Ruotsin työväestö on melkein sataprosenttisesti järjestynyttä. Ruotsin asu-kaulukku kun on alle kahdeksan miljoonan.

Ruotsin työväestön korkeasta järjestäytymisestä sit-ten johtuu se, että siellä kansan elintaso kuuluu korkeusluokkaan.

Amerikan maalaustaidetta

Amerikan 20. vuosisadan maalaustaide haaraantuu modernin kuvataiteellisen ilmaisun koko laajalle sektorille. Taitelijat ovat pyrkineet vakavasti perehtymään niin itämaisiin kuin länsi-maiseen taiteen ilmiöihin. Varsinkin heitä ovat innoittaneet taiteen suuret uudistukset Euroopassa, impressionismin jälkeinen mitä monitahoisin kehityskulku. Tähän heillä on ollut hyvät mahdollisuudet jo kotimaas-saan, jonka kokoelmiin sisältyy suuri osa eurooppalaisen modernin taiteen parhaita mestariteok-sia.

Vuosisadan vaihteen huomattiin maalaustaiteen ilmiöitä Thomas Eakins, muutokuvan ja alastonkuvauksen mestari. Toinen muotokuvien erikoistunut tekijä oli Cecelia Beaux, jolle oli ominaista hienostunut luonnekuvasa ja vapaa sveltminen käyttö.

Tämä vuosisata Amerikan taiteessa alkoi realismin merkeissä. Sovinnasta akateemisuutta vastaan hyökkäsi varsinkin taitelijaryhmä The Eight (Kahdeksan). Sen jäsenistä Robert Henri, George Luks, John Sloan, ja Everett Shinn kuvasivat amerikkalaisia elämää uudella avoimuella ja sym-paattisella tavalla. William Glackens eli ulkomailla ja sai vaikutteita Manet'ita sekä Monet'n il-mavasta impressionisista. Muut ryhmän jäsenet olivat Maurice Prendergast, Arthur B. Davies ja Ernest Lawson.

1930-luvun historialliset tapahtumat vaikuttivat monella tavoin Amerikan maalaustaiteeseen. Taloudellinen lamakausi 1929 pakotti monet taitelijat palaamaan Euroopasta kotiin. Lamakautta seuranntu puute sekä ulkomailla päättäne nostaneet kansalliskii-koiset aatteet saivat taitelijoita kiinnittämään huomiota yhteis-kunnallisiin asioihin. Monet kuten Ben Shahn kuvasivat kaupunkilaiselämän draamaa realistisesti, satiiirisesti tai kynnillisesti. Toisaalta nuoret taitelijat pyrkivät pakenemaan surrealis-min hämäännä, irralliseen maailmaan. Presidentti Rooseveltin perustama sen. Työn Edistämisen Hallinto soi tuhansille taitelijoille mahdollisuuden työntekoon säännöllisen maksun turvin. Huomattava ryhmä kannatti tällöin

taiteilijain siirtymistä suurten kaupunkien kosmopoliittisesta il-mapiiristä maaseudulle, missä he uskoivat olevansa kiinteämmässä kosketuksessa tyyppillisen, tavalli-sen amerikkalaisen elämän kans-sa. Kiinnostusta kansalliseen kulttuuriin vahvistivat akateemiset opinnot yliopistoissa. Useita tärkeitä taidemuseoita perustetiin.

1950-luvun Amerikan maalaus-taide on laajemmalla pohjalla kuin koskaan aikaisemmin. Taitelijat ilmaisevat itseään sitä vapaammin mitä enemmän he ovat luopuneet kirjallista ainek-sista ja tulleet uskaliaimmiksi ja mystillisemmiksi. Monet taiteli-jat työskentelevät suoraan luon-nosta tulkien maan, taivaan, at-mosfäärin kauneutta oman tem-peramenttinsa sanelemaan ta-paan. Lois Bunce, Balcomb Greene, Lee Gatch ja John von Wicht ovat kehittäneet perso-onallisia tyyllisiä ilmaisukeinoja. Luistava tekniikka on heille vält-tämätöntä, mutta ainoastaan väli-neenä. Dorr Bothwell muuntaa mietiskelevät luonnonhavainton-sa symboleiksi. George Constant siirtää kuva-aiheensa kaukaiseen menneisyyteen. Loren MacIver katkee esineellisen aiheen saavuttakseen suurempaa ilmaisun herkkyyttä. Jackson Pollock on hylännyt luonnonmuodot voi-makkaissa värifantasioissaan. Monet kokeneet maalarit jatka-vat työtään ajankohtaisiin aihein, mutta välittämättä taidesuun-tien kuohuilevasta ristiaallokosta. Franklin Watkins ja Charles Burchfield työskentelevät entiseen tapaan suostavan teknilli-sesti ja ylenpalttisen värikylläi-sesti.

Tämän päivän amerikkalainen maalaustaide jatkaa etenemistään tyylin ja ilmaisun uusille alueille vapaan kehityksen he-delmällisessä ilmapieirissä.

Värijäljennöksistä koottu näyt-tely, joka oli avoinna Kymnlaak-sen Kotkan Tavaratalossa, helmi-kuun 22 päivänä 1963 asti, sisälsi esimerkkejä Amerikan maalaus-taiteen eri suuntauksista 1900-luvun alkupuolelta. Näyttelyn esittelemien teosten originaalit ovat Yhdysvaltain huomattavim-pien taidemuseoiden tai yksityis-ten omistuksessa.

Me naiset!

Luin tuonnottain Britta Simp-sonin suosittu Amerikka-aihei-sen kirjan. Sattuvasti siinä ku-valtiin eri perheitä ja heidän palvelijoiitaan. Kerrottiin liian lämpimistä ullakkohuoneista, ruuista ja niin edelleen. Monien muiden tavoin mainittu kirjallija-lin aloitti elämänsä Amerikan mantereella niin sanotussa "pii-kapaikassa".

Aikoinaan piasta tuli palvelija ja palvelijasta kotiapulainen. Suomessa on jopa niin kutsuttu ja kotisaria. He saavat erikois-koulutuksen tutustuen perinpo-jaisesti kotitalouden alalla esiin-tyviin moninaisiin tehtäviin.

Tällä Yhdysvalloissa jo vuosia yleensä vain rikkaille on ollut ko-deissaan apulaisia. Tavallisessa keskiluokan perheessä on ollut korkeintaan kerran tai kahdesti viikossa käyvä siivooja. Useimmi-ten ei sitäkään.

Nykyajan tyttö ei halua ruveta kotiapulaiseksi, vaikka hänen ase-mansa olisi huomattavasti parempi kuin työllä aikovanasta "pii-kapaikasta". Kotiapulaisella on liian vähän vapautta. Tehdessä muunlaista työtä illat ovat järjes-tään vapaat, niin ikään viikonlo-puit. Palkkakin on parempi, vai-ka siitä sitten huomattava osa hu-peneekin asuntoon ja ruokaan.

Nyt kuuluu kuitenkin Was-hingtonista käsin uutta. Peräti virallisella taholla on ruvettu ko-hentamaan kotiapulaisen asemaa. Toimenpiteitä on suunniteltu se-kä työ- että opetusministeriössä, joka viimeksi mainittu ministeriö-täällä Yhdysvalloissa hoitelee myös terveys- ja huoltoasiat. Työministeriössä asiaa järjestel-lään niin sanotussa nais työvoimaa käsittelevässä toimistossa.

Tarkoituksena on tehostaa se-kä kotiapulaisen koulutusta että heidän asemaansa yhteiskunnas-sa. Kotitalousapulaisiksi aikoval-la nuorella naisella on tilaisuus saada asiaankuuluvaa koulutus, jonka saatuaan hän saa ansaitse-mansa palkan, minkä lisäksi hä-nellä on tietoisuus siitä, että hä-nen asemaansa pidetään arvossa. Kotitalousapulainen on aseman-

sa suhteen yhtä tärkeä yhteiskun-nassa kuin tehtään työntekijä tai toimistoapulainen.

Tähän suuntaan Washingtonis-sa on suunniteltu. Ja on lisättä-vä, että tämä tapahtuu ensimmäi-sen kerran koko Yhdysvaltain historiassa.

Toimenpiteisiin on ryhdytty osittain siksi, että eräin paikoin niin sanotuissa lapsperheissä ko-tiapulaispula on huutava, ja osit-tain siksi, että työttömiä naisia on paljon, kuten on miehiäkin, ja kotitalousalalla avautuu run-saasti työmahdollisuuksia, kun-han tämän alan työpaikoilla toi-miville annetaan heille kuuluvaa arvo.

"Piika" on historiallinen käsi-te. Se kuuluu museoon. Nyky-ajan kotiapulainen on arvonsa tunteva nainen, joka on yhtä hy-vin perillä alastaan kuin joku muikin työntekijä ja hän haluaa myös tietää, että tämä tiedetään.

Työministeriössä hoitaa asiaa ennen muuta Mrs. Esther Peter-son. Hän sanoo: "Meidän on an-nettava kotiapulaisille heille ku-luvaa arvo. Toisaalta meidän on myös päästävä vanhasta luulos-ta, jonka mukaan kotiapulaisiksi pystyy tyttö kuin tyttö, saamatta minkäänlaista erikoiskoulutusta. Tottakai taloudenhoito edellyt-tää määrättyjä tietoja ja taitoja kuten muikin työ. Ei taloustyö-tä noin vaan tehdä..."

Opetusministeriön toimesta suunnitellaan 9 erilaista kotalou-skurssia. Jonkinlaista koulu-tusta on jo Ohion Youngstownis-sa ja St. Louisissa, Missouriissa. Muun muassa koulutetaan tyttöjä toimimaan niin sanotuissa lasten päiväkodeissa.

Yli 2 miljoonan naisen sano-taan nykyisin tekevän Yhdysval-loissa kotitaloustyötä. Lukuisat perheenäidit ovat ottaneet ansio-työtä kodin ulkopuolelta, toimien muun muassa toimistoissa ja teh-taissa, ja heidän on ollut saatava hinnalla millä hyvänsä joku hoi-tamaan kotia, jossa useinkin on pieniä lapsia.

Kodinhoitajan tai kotiapulai-sen saaminen on kuitenkin vuosi vuodelta vaikeutunut. Vuonna 1940 Yhdysvaltain naispuolista työvoimasta kotitalouden alalla

Ihmisen paras ikä

Chicago'n yliopistossa on tut-kittu yli 12,000 henkilöä ja yri-tetty saada selville, mikä on ih-misen paras ikä. Milloin hän on "parhaimmallaan kukassaan", mil-loin tuntee itsensä aikansa elä-neeksi, mikä on käännekohta, milloin alkavat voimat vähetä-milloin alkaa vanhuus. Tutki-mus on kestänyt yli 10 vuotta ja ihmisiä kaikista yhteiskuntaluok-sista ja kaikista ammateista on tutkittu.

Tutkimuksesta ilmeni, että nai-sen ikä ja hänen kukoistuskau-tensa riippuu paljon siitä, mikä on hänen yhteiskunnallisen ase-mansa ja kuinka nuorena hän on aloittanut "seurustelun" mies-ten kanssa. Mitä nuorempana on aloittanut, sitä pikemmin tulee vanhaksi ja kiihtyneeksi. Nai-sen, joka on yhteiskunnan hui-pulla, uskoo olevansa mielen-kiintoisin ja vetävin 35-vuotiaa-na. Hänen itseluottamuksensa on suurimmillaan 38-vuotiaana, mut-ta jo 40-vuotiaana hän alkaa tuntea itsensä vähän väsyneeksi. Monet naisista tunsivat itsensä kuitenkin aina 55-vuoteen saak-huippukuntoisiksi. Vanhaksi tällainen nainen tuntee itsensä 70-vuotiaana.

Nainen, jonka rakkauselämä on alkanut varhain ja jolla on ollut paljon miehiä, tuntee itsen-sä vanhaksi jo 25-vuotiaana. Monet tällaisista naisista ilmoit-tivat, että heidän paras ikänsä oli 17—18-vuotiaana. Paron riip-pui myös yhteiskunnallisesta ase-masta: työläisnaiset vanhenivat nopeasti ja pitivät 40 ikävuotta elämänsä käännekohtana. Silloin alkoi vanhuus ja he tunsivat it-sensä tarpeettomiksi.

Miehet taas pitivät 40 vuotta elämänsä käännekohtana parem-paan päin vasta silloin he olivat saavuttaneet jotain elämässään ja vasta silloin elämän parhaat päivät olkoivat. Miehet pitivät parhaina vuosinaan 40:sta 60:een, mutta eivät vielä 60-vuotiaana tunteet itsään lainkaan van-hoiksi. Vasta 70—80 vuotta oli miehillä vanhuuden raja ja siitä-kin oli useita poikkeuksia.

Useimmat 70-vuotiaat miehet olivat elämänsä yhtiä tyytyväi-siä kuin 40-vuotiaat naiset. Mikä-li yhteiskunnallinen asema oli hyvä, ei vanheneminen tuotta-nut katkeruutta.

Samalla tutkittiin myös seuru-telemisen ja avioliiton orgelmia. Koulututtyt koulupojan kanssa,

työskenteli 17½ prosenttia. Ny-kyisin vastaava prosenttimäärä on vain 8.

Ja kuitenkin yhä useammat ja useammat naimisissa olevat nai-set ottavat työpaikan kodin ulko-puolelta ja tarvitsevat jonkun te-keämään kotitaloustyöt.

Kotitalouden alalle aikovien koulutus tulee suunnitelmien mukaan varsin monipuoliseksi. On kurseja perheessä toimivil-le apulaisille, hoteleissa ja motel-leissa toimiville apulaisille, jopa sairaaloitten keittiössä toimiville apulaisille muista puhumatta-kään. Jopa suunnitellaan jonkin-laisia kiertäviä kodinhoitajia, ku-ten on kiertäviä sairaanhoitajia. Niin ikään apulaisia, joiden teh-tävänä on käydä monilapsisissa perheissä kunnostamassa vaatteita.

Eräässä kirjoituksessa sanotiin Yhdysvaltain olevan kotiapu-laisten arvon ja kohtelun suhteen Euroopasta suuresti jäljes-sä. Etenkin Ruotsissa sanottiin asioiden olevan hyvällä tolalla. Nyt tulee täälläkin parannus.

Näin pitkälle siis on ehditty ajoista, jolloin tytöt menivät niin sanottuihin "piikapakkoihin" ja työhönsä melkein menestyivät. Etenkin kielitaidottomia, uusia tulokkaita enännät useinkin käyttivät surkeilematta hyväk-seen. Eiväthän tytöt saa muuta-kaan työpaikkaa, heidän pitää py-syä talossa, vaikka kohtelu olisi kuinka kurja. Näin useinkin aja-teltiin, mutta monissa tapauksis-sa työllä oli sisua odotettua enemmän, ja he hakivat aina vaan parempaa ja parempaa paikkaa, mikäli ensin sautuivat huonoon paikkaan. Britta Simpson on erinomainen esimerkki.

On todellinen ilo todeta "pii-karintamalla" tapahtuva edistys-tälläkin "Me Naiset" palstalla. Onhan kysymys tärkeä.

Monet lukijoista varmaankin vielä elävästi muistavat ajan, jol-loin tultiin Amerikkoihin komeat-ti Vapauden patsaan ohitse, mut-ta päädyttiinkin tuiki kumaan vinttikamariin, jossa, kuten kei-tiöissäkin, tunnuksena oli kaikkea muuta kuin vapaus. — Raisa.

ylöppilas ylioppilaan kanssa jne. oli paras ratkaisu. Erittäin huo-noja ratkaisuja olivat koulututtyt ja työssä käypä poika tai päin-vastoin, älykäs nainen ja työ-mies. Älykäs mies ja "tavallinen nainen" sen sijaan ei tuottanut minkäänlaisia vaikeuksia. Useim-mat tällaisista avioliitoista oli-vat hyvin onnellisia. Pahinta avioliitossa oli nalkuttaminen ja vanhojen asioiden kaiveleminen. Ne johtivat nopeasti eri teille ja avioliiton rikkoutumiseen 90 ta-pauksessa sadasta.

Jos nainen oli huomattavasti miestään älykkäämpi, ei avioli-tolla ollut onnistumisen mahdol-lisuutta, vaikka miehen yhteis-kunnallinen asema olisi ollutkin hyvä.

Avioliitonsidoiden ihanteellinen ikäero havaittiin seuraavaksi: nainen 18 — mies 19, nainen 20 — mies 23, nainen 25 — mies 29, nainen 35 — mies 41, nainen 40 — mies 50.

Union, Maine

Mr. ja Mrs. Kalle Järvi, nykyisin asuu Californiassa, on vierailu- ja kesälomalla täällä Mainessa. He asuvat Arne Lau-kan uudessa talossa. Järvi kun on entinen Mainen asukas, niin en-tisyyys vetää puoleensa.

Mrs. Sylvi Lampinen, Thomastonista on Rocklandin sai-raalassa hoitoa saamassa. Muista-kaapa ystävät Sylviä sairaskäyn-neillä ja korteilla, sillä on hyvin yksitoikkoista, mutta vieraskäyn-nit ilahduttavat häntä.

Sadetta pitäisi saada muutoin kaikki palaa aivan rus-keaksi. Mustikkasato on kärsinyt suuren menetyksen.

— Raportteri.

Maynard, Mass.

Mari ja John Williams nauttivat Canadian reissusta, jos-ta he kotiutuivat jonkun aikaa sitten. John oli ollut Huronin järvellä kalassa, mutta lämpöi-sien ilmojen takia kalat olivat niin syvällä, että kalaonnei ei ol-lut sellainen millainen se olisi saanut olla.

Jaakkolat olivat Mainessa lomalla.

White Pond, Sudburyssa, josta kauppalamme ottaa juomaveden on saavuttanut niin alhaisen pisteen kuivien il-mojen takia, että kauppalan vir-kailijat ovat kieltäneet veden käyttämisen tarpeettomiin tarkoi-tuksiin, kuten autojen pesemi-seen, nurmikkojen kasteluun jne. Virkailijat huomauttavat, että jos käytökiettoa ei noudateta, siitä voi koitua että vesi lakkautetaan niistä taloista. Käytetään vetä siis tarpeellisiin tarkoituksiin ai-noastaan.

All American Club piti vuotuisen ulkoilmajuhlan jä-senilleen Vellamo ja Yrjö Ojaleh-don rannassa Lake Boonilla, vii-me sunnuntaina.

Amelia ja Matti Kangas, Stowissa, lahjoittivat sähköjäh-dytskaapin Taiston taloon, josta lausumme suuret kiitokset.

Sylvia Filppu, Chandler-kadulta, kotiutui Suo-mi-matkaltaan viime viikolla. Hän lausui olleensa kaikin puolin tyy-täväinen matkansa. Lento men-nen ja tullen oli ollut tasaista, ja Suomen ilmat olivat olleet hyvin nautintorikkaat.

Maalaustalkoot jatkuivat Taiston talolla lauantai-na, tk. 10 päivänä kello 9 aamu-lia. Kaikki mukaan, että saadaan työ valmiiksi ennen syyskuuta.

Donald Lent, yleistentöiden johtaja on ollut kosketuksissa paikallisten armei-jan virkailijoiden kanssa, tar-koituksena saada kauppalan käy-tettäväksi maa-alue jätteen kaatopaikka varten. Nykyisellä kaatopaikalla on kielletty poltta-minen valtion virkailijoiden ta-holta. Keskustelun alainen alue sijaitsee hallituksen omistaman Quartermaster Facility alueella. Kyseinen alue ennen tunnettiin nimellä Ammunition Dump, jon-ka hallitus otti haltuunsa toisen maailmansodan alkuvaiheissa. Asia on kehittynyt siihen pistee-seen, että se on saanut siunauk-sen paikallisilta armeijan virkai-lijoilta, mutta nyt täytyy saada virallisen myönnytyksen Was-hingtonista. Philip J. Philbin, piiriedustajamme Washingtonis-sa on ollut asiassa mukana ja hä-nen virastonsa kautta on edustet-tu asiaa Washingtonissa.

Kuolleita
Alfred Birch (entinen Koivu), kuoli kotonaan Central-kadulla Actonissa heinäkuun 6 päivänä. Jälkeen jäivät vaimo Esther (Quimby), poika Warren sekä en-simmäisestä avioliitosta Anni Tuhtaisen kanssa tytär Aune (Koivu) Jaakkola. Vainaja hau-dattiin Woodlawn hautausmaa-han, Actoniin.

John J. Kane, entinen lihaosaston työläinen osuusliikkeessä, kuoli Emerson sairaalassa tk. 1 päivänä. Jack oli 63-vuotias ja oli ehtinyt olla elä-keellä hiukan yli vuoden. Hän oli hyvin miellyttävä luonteel-taan, aina iloinen ja ilahdutti suu-malaisia suomenkielilläään. Jac-kin kuinen leppopaiikka on St. Bridget's hautausmaa. — Jaakko.

Quincy, Mass.

Whistikuukaudesta
Kiitos kaunis kuukausiemän-nille Hilda Markolalle ja Aino Pietilälle ahkerasta ja hyvästä työstä sekä lahjoituksista ravin-toalan. Huomatkaa kuukauden lahjoittajat nimenne maksullises-sa ilmoituksessa.

Elokuussa ne on aina ehto-o-kuutamat ja se tuo uudet kuu-kausiemännät, Elsie Mattson ja Aino Pekkanen lupaavat vilp-paasti peluu- sekä kahvileisöä palvella. Talolla tapaamme ensi keskiviikkona 7 päivänä.

Haudan lepoon
taaskin yksi kansalaisiamme kät-kettiin viime maanantaina. Dag-mar (Berkovits) Lahonen, Selma Loukolan sisko. Häneltä jäi kak-si tytärtä ja yksi poika sekä mul-takin sukulaisia täällä ja Suomes-sa. Pastori W. Törmälä siunasi vainajan. Haudattiin Mt. Wollas-tonin hautausmaahan.

Pankaapas muistiin,
että vanhan tavarain myyntipäivä tulee olemaan Veljen talossa, 74 Arthur St., lauantaina, elokuun 24 päivänä kello 10-2. Otamme tavaraa vastaan jokaiselta mitä vaan puhdasta ja ehjää. Kahvi-tarjoilu on myöskin koko myyn-tiajan. Sieltä taaskin saatte hy-vää tavaraa helppo-Heikin hin-noilla. — Pauline.

Worcester, Mass.

Mölylässä
torstai-illan pelipalkinnot järjes-tävät Helmi ja Jallu Martilla. Ki-ltos teille. Mennään isolla joukol-la.

"Soppapiknikki"
Mölylässä on elokuun 11 päivä-nä. Päivällinen alkaa kello 12 pä-ivällä. Ohjelma aletaan kello 2 ip. ja se on konsertti Tauno Sal-men perheeltä. Pianossa on Nor-ma Salmi, viulussa Tauno Salmi, cellossa Pauli Salmi. Heillä var-maan on hyvä musiikkiohjelma. Runon lausuu Hilja Kuusela ja ohjelman esittelijänä on Olli Nou-siainen. Tilaisuuden on järjestä-nyt kesä-, heinä- ja elokuulaiset. Tilaisuuteen ei ole mitään, pää-symaksua. Sopastakin verotetaan vain 75 senttiä. Kahvista 25 sent-tiä. Järjestäjät odottavat, että Mölylä tulee vieraita täyteen, sil-lä vuoroin ollaan vieraisia. Siis näkemiin, naapurit. Kaukaa tul-lut palkitaan.

Tilaisuudessa
on Raivaajan asiamiehet Alma Il-vonen, Olli Nousiainen ja Nikolai Hallila mukana. Kenelle ei tule Raivaajaa nyt olisi jo aika tilata. Maailman tilanne on taas jänni-tyspisteessä, myöskin kotoiset asiat ja Raivaajasta pääsee asiois-ta "kuusalle". — Niku.

UUSI NOVELLI AMERIKAN SUOMALAISISTA

"JANI ANDERSON, USA"

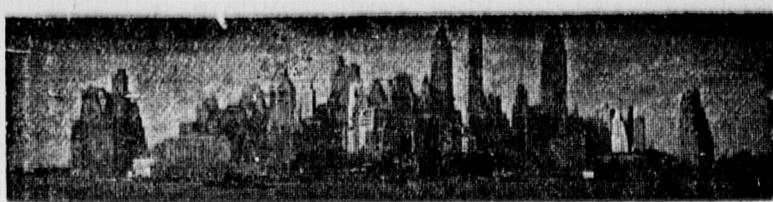
Kirjoittanut Eero Pulli

Suomessa on Tammen kustan-tamana ilmestynyt uusi novelli Amerikan suomalaisten elämästä, "JANI ANDERSON, USA", jonka on kirjoittanut tunnettu sanoma-lehtimies ja kirjailija Eero A. Pulli.

LEMPI IKÄVALKO arvostelus-saan novellista kirjoittaa: "Pidän Eero A. Pullin Jani Andersonia mielenkiintoisena kirjana, joka on kirjoitettu taitavalla kynällä."

Hinta on kovissa kansissa \$3.25; paperikansissa \$2.75.

Tilatkaa kirjaa Raivaajan Kirja-kaupasta, 48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.



NEW YORK CITY

VILHO HEDMAN, lehtemme New Yorkin kirjeenvaihtaja ja pää-asiamies, tavattavissa kello 1:00—4:00 arkipäivinä, paitsi lauantaina, ASKL:n osaston huoneistossa (227 East 84th St., Room 5), puhelin: RE 7-4155 — Kello 5 jälkeen MO 5-3797.

Vaihto-oppilaiden jäähyväiset

Virkaatekevä Suomen pääkonsuli ja Mrs. Osma Väinölä järjestävät Fulbright ja ASLA vaihto-oppilaille iltapäiväkutsut pääkonsulaatin huoneistossa, 200 East 42nd St., perjantaina, elokuun 9 päivänä kello 4:30 ip., vaihto-opilaiden jäähyväisten merkeissä.

Huvimatkaillijat kotiutuvat

Amerikan suomalaiset palaa-vat Suomi-matkoiltaan. ASKL:n lentoyoukkue saapui heinäkuun 29 päivänä. Brooklyniläinen saunalentue saapui elokuun 1 päivänä, ukkosmyrskyn, tuulen ja sateen merkeissä.

Elokuu saapui villinä

Elokuun ensimmäisenä päivänä oli täällä hirveä ukkosmyrsky iltapäivällä ja yöllä. Myrskyn lähe-tessä lämpö laski tunnin sisäl-lä 17 astetta. Long Island City ja Woodside, L. I. joutuivat pahim-min kärsimään. Suuria puita kaatui, rakennuksien kattoja lente-li ilmassa, valo- ja voimajohtoja rikkoutui ja valtatiet tulivat sei-sauttaa liikenteen. Woodside, L. I. kaatui puhelinkojukin. Myrsky riehui kello 1:30 iltapäivällä. Lentoliikenne häiriytty. Bronxin puolella muutamin paikoin peit-tyivät alvimmat kadut veden alle.

Yöllä tuli toinen myrsky ja rankkasade, pesten kaupungin kadut ja myllerteli puistoissa. Rantailijat Coney Islandissa ym. uimarannoilla saivat olla myrsky.

Friendly As A House Party

WILLIAMS LAKE HOTEL

Box 18, Rosendale, Ulster County, N.Y. Scandinavian Management. COMPLETE SOCIAL AND ATHLETIC PROGRAMS, AND ORCHESTRA FOR DANCING EVERY NIGHT. Ideal for Singles and Young Marrieds \$13 to \$19 a day or \$84 to \$126 a week per person includes 3 meals a day, cozy to Deluxe accommodations, and use of all sports facilities.

For Information, Dial Operator and Reverse Charges to WILLIAMS LAKE HOTEL Rosendale, N.Y. Only 2 Hours By

New York State Thruway to Exit 18 Bus to Churches • Send for Booklet

LINDQUIST FUNERAL HOME

Stanley W. Otter - Walter L. Lundin
36 Butler St., Worcester, Mass.
PHONE 5-3754

Rexall Drug Store,

702 Washington Street
NORWOOD, MASS.
TEL. 7-2694

MAY

Hautaustoimisto WINSLOW F. MAY, johtaja

Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, Mass.
Puhelin 762-1509

NORWOOD CO-OPERATIVE BANK

24 GUILD STREET

NORWOOD, MASS.

Edistää säästäväisyyttä ja kodin omistumismahdollisuuksia!

Perustettu 1889

Kolme hyväksi tunnettua säästötapaa sovellettuna teidän tarpeisilinne.

Louis A. Bodnar & Son

HAUTAUSTOIMISTO

Perustettu 1927
AMBULANSIPALVELU
päivisin ja öisin
3929 Lorain Ave., Cleveland, Ohio
Puhelin ME1rose 1-3976

CARL W. HALL HAUTAUSPALVELUS

533 NO. PARK AVE
WARREN, OHIO — TEL. 4465-6

AMBULANSIPALVELUS
YÖLLÄ JA PÄIVÄLLÄ

Kaunis ja arvokas palvelus
perheen asettamalla hinnalla

HENRY A. LEIMKUHLER Funeral Home

6722 FRANKLIN BLVD.
CLEVELAND, OHIO

Puhelin: HENRY J. GOOD
Woodbine 1-9071
EARL R. BAMPTON

puhumaan syyskuussa tapahtu-vasta opettajien lakosta. Valtion laki kieltää opettajia ja muita si-viilipalvelutyöntekijöitä lakkou-tumasta ja määrää, että lakkou-tuneilta menee työpaikat ja muut siviiliväilyntekijöitä koskevat oi-keudet.

"Kyllä rahaa löytyy"

Opettajien union presidentti Charles Cogen vastatessaan Rubi-nin puheeseen sanoi: "Kyllä rahaa löytyy, kun tiu-ka paikka tulee. Viime vuonna yhden päivän lakolla löytyi opet-tajille 13 milj. dollaria, vaikka kuvernööri ja pormestari valitte-livat rahan puutteita. Viime kuus-sa kun Transit Authority uhkasi nostaa subwayn ajomaksuja, kau-pungilta löytyi 9 miljoonaa dolla-ria liikennevirastolle. Asia on niin, että jos kouluhallitus ei suostu nostamaan palkkoja, niin opettajien lakko alkaa syyskuun 9 päivänä, jolloin koulujen pitäi-si alkaa." — Sellainen on tällä kertaa opettajien lakkokysymys täällä.

Ike ja Mamie matkoilla

Entinen presidentti ja rouva Eisenhower astuivat Queen Mary laivaan New Yorkissa, lähtien Eu-roopan matkalle. Eisenhowerit kävivätkin Englannissa ja Nor-mandin taistelukentillä, kaksi-kymmentä vuotta sen jälkeen kun niillä kentillä taisteltiin. He käyivät toisissakin Euroopan maissa ja tulevat takaisin elo-kuun 15 päivänä. Matka on yk-sityinen sanoi Ike.

Tuomarin poika syytöissä

Bronxin suurvalamiehistö kol-mipäiväisen kuulustelun jälkeen asetti Gareth Martinin syytee-seen viiden henkilön kuoleman aiheuttamisesta autoilussa. Ga-reth on 23-vuotias ja on Bronxin rikosoikeuden tuomari Joseph Martinin poika. Suurvalamiehistön kuulusteluissa esiintyi lähes 40 todistajaa. Suurimman syytö-teenä oli juovuksissa autolla ajo, liian nopea ajo ja tapaturmapai-kalta poistuminen. Gareth Mar-tini menetti ajolupansa ja hänet tuomittiin toisessa oikeuskuul-us- telussa maksamaan 65 dollaria sakkoa. Häntä vastaan on ollut useita syytteitä.

Rosvot rahoilla

Kaksi automaattisilla pyssyillä varustettua rosvoa hyökkäsi Long Island Trust Co:n pankkiin, Hun-tingtonissa, L. I., ja ryöväisivät 21,000 dollaria. He pääsivät pa-kenemaan. Myöhemmin tuli tieto, että rosvoja oli neljä, kaksi ryö-väämässä, yksi ovelta pyssyn kanssa ja neljäs autossa odotta-massa. Pankissa olivat niin hölmytyneitä, että eivät voineet tehdä mitään.

Lapsia 2,000 dollarin hinnasta

Heinäkuun 14 päivänä myytiin yksinäisen naisen lapsi new yor-killaiselle perheelle 2,000 dolla-rin hinnasta. Miamista, Floridasta lennätettiin tieto, että kolme sylilasta on myyty new yorkilai-sille perheille ja hinnat ovat olleet \$1,800 halvin ja \$3,400 kal-lein. — W. H.

Brooklyn, N. Y.

Elisa ja Armas Linsdröm lähtivät kiertelemään Amerik-kaa länsirannalle saakka ja lä-hettivät terveisiä Californiasta. He ovat kovin kiintyneet Califor-nian ilmastoon. Hyvällä ajalla he tämän New Yorkin jättivätkin, sillä kuuma aalto on ollut kovin ankara useita päiviä ja yötkin o-vat olleet helteisiä. Toivomme Linsdrömmien lepävän ja ke-räävän voimia, asiakkaat odot-tavat ja hierominen on kovaa työ-tä. Tervetuloa takaisin reippaa-na ja levanneena.

Lauri Lumen

vuosia tällä paikkakunnalla a-sunut, kuoli sairaalassa 26 p. Hän oli syntynyt Helsingissä v. 1900. Vaimonsa kuoli jo useita vuosia sitten. Häntä jäi kaipaamaan ty-tär Irja McMannus ja poika Roy Lumen. — L. N.

Sitä miestä kiittääkään kannattaa, edut vihollisensa ken tunnustaa. J. W. von Goethe.

BREWER'S CORNER PHARMACY

1 COPELAND ST., QUINCY, MASS.
Lääkemääräyksiä täytetään.
Kaikenlaisia lääkkeitä halvemmalla hinnalla.

Bogota, N. J.

Saapuivat kesälomalta

Mr. ja Mrs. Unto Airo, Saddle Brookista, N. J. (bogotalaisen Sai-mi Airon poika ja perhe), saa-puivat perheineen etelä-New Jer-seystä kesälomaltaan.

Cape Cod, Mass.

serkkunsa luona vieraili raken-nusmestari ja Mrs. Esko Koski-nen, Upper Saddle Riveristä, N.J.

Bogotalainen

Onni Koskinen ja teaneekilainen Verner Kuusela saapuivat Suomi-matkaltaan. Se oli ollut nautinto-rikas. — L. M. K.

Warren, Ohio

Osaston kokous

pidetään Ida ja Herman Kul-malan asunnolla, 1585 Adelaide Ave., elok. 11 p. Kulmalan asun-to sijaitsee itäpuolella Warrenia Youngstown ja Niles katujen välis-sä. Kesä alkaa olla jo hyvässä matkaa menopuolella, joten tule-vaa toimintaa on alettava suun-nittelemaan. Kokouksemme alka-vat olemaan enemmäksään Social Security joukon kokouksia, ku-ten John Luopa sanoi kesäjuhli-s-tamme, kun melkein kaikki juh-lilla olleet olivat siihen ryhmään kuuluvia.

Maidon hintaa nostetaan

Maitomiehet ovat pitäneet ko-kouksia tässä itäohiossa ja länsi-pennsylvaniassa, jossa ajureilla on lakko, jonka sanovat tekevän tuhoa täällä maitofarmareille. Nyt ne ilmoittavat nostavansa maidon hinnan sentillä varttia kohti. — a.

Cleveland, Ohio

Naiset autotapaturmassa

Aino Peterson, Hilja Luuki, El-na Tarczy ja Martha Karlsten olivat menossa Luther kämpälle, Aino Peterson ajaa. Painesvillen lähellä mies ajoi takaapäin heidän autoonsa. Takanaistajat El-na Tarczy ja Martha Karlsten loukkaantuivat pahemmin. Elna sai täyryksen niskansa ja mene-tti muistinsa. Marthailta murtui kylkiluita. Poliisiauto sattui pai-kalle heti ja soitti Painesvillen sairaalaan, että ovat valmiina. Kaksi ensinmainittua pääsivät tarkastuksella ja Elna selvisi sa-raalassa. Marthan kylkiluut sidot-tiin. Kumpikin voi koko hyvin, ovat lääkärin hoidossa ja tarkkai-lun alla.

Kultaisen iän konsertissa

oli suomalaisia mukana, sellaisiakin, jotka eivät ole olleet poissa yhdestäkään sitten kun ne aloi-tettiin, mm. Hilja Raita ja alle-merkinnyt. Suurempi osanotto suomalaisten puolelta kannattai-si ohjelman arvokkuuteen näh-den, kun tilaisuus on vapaa.

Ashtabulan satama

vie businestä Clevelandista, eten-kin uusi Pinney Dock. Siellä kä-sitellään Akronin Rubber Co:n tavaraa ja tänään sanottiin, että kova puutavara kuljetetaan siel-tä kautta. Kallis rahdin käsittely täällä sanotaan syyksi. Suomalai-sia laivoja täällä on tuskin käy-nyt tänä kesänä. — N. K.

Chester Depot, Vt.

Mrs. Toivo Pajalan

ja Mrs. Oiva Tofferin sisko vie-raili täällä Port Arthuriasta, Ca-nadasta ja vietti kolme viikkoa 3 lapsensa kanssa täällä luonnon-kauniissa vuoristovaltiassa. — J. L.

Mt. Holly, Vt.

Mrs. Matilda Carlson

os. Jaakkola, kuoli kotonaan heinäk. 29 p. 1963, pitkäaikai-sen sairauden sairastettuaan. Ma-tilda Carlson oli syntynyt Kot-kassa, Suomessa, maaliskuun 10 p. 1903. Lähinnä kaipaamaan jäi miehensä Leo Carlson, tytär Elizabeth Koitto ja 2 lapsenlasta, 1 veli Ludlowissa. Edesmennyt haudattiin Chesterin hautaus-maahan. Hautausseremonian toi-mitti pastori C. Arthur Hazen, Adamsin hautaustoimistossa. Kantajina olivat: Lauri Karhu-nen, Toivo Kesti, Andy Jaskey ja Fred Lind. — J. L.

Springfield, Vt.

Mr. ja Mrs. Kaino Rauhalalle

syntyi heinäkuun 26 p. poika Springfieldin sairaalassa. Toi-votamme onnea ja menestystä uudelle tulokkaalle.

Guild, N. H.

Isak Silanderin

kuolinilmoituksesta oli ilmoitu-sen lähettäjältä jäänyt epähuu-miossa pois nuoremman Silande-rin vaimon nimi. Hän on Barba-ra Silander, o.s. Chapman ja on Fredillä ja Barbaralla kolme lasta, jotka kaikki olivat mukana täällä Newportissa isoisän hauta-jaisissa. Mrs. Saimi Silanderin tä-ti oli hoitamassa kotia ja Mr. Silanderia kun Saimi oli Suomi-matkalta, josta muodostui niin kohtalokas, mutta ehti kuitenkin saattamaan rakkaimpansa hau-daan hiljaiseen lepoon.

Tämä meidän Guild

on kohta tehtaita täynnä. Täällä jo on kolme autojen huoltoase-maa, että ei tarvitse pitkälti ha-keaa apua. Sitten tänä kesänä val-mistui tienvarsiravintola New-portin ja Guildin välille, että saa syödä kun matkustelee. Huvi-puolta edustaa keilarata ja pitkä rivi uusia yösuntia. Konepajo-ja ja suuri kutomotehdas, jossa tehdään työtä kolmella vuorolla täyttä aikaa ja talojakin tulee tien varrelle.

Kesävieraita on monesta valtiosta, sen näkee autojen nume-rolaatoista. — M. W.

New Ipswich, N. H.

Mrs. Maria Somero, o.s. Jaara, Wheeler Road, New Ipswich, N. H., kuoli eilen aamu-na kotonaan 79 vuoden ikäisenä. Hän tuli Chassellissa, Mich. koti-insa kaksi kuukautta sitten. Kuului Apostolic Lutheran kirk-koon.

Hän oli syntynyt Suomessa, vanhemmat Margaret ja Andrew Jaara. Lähimpä omaisia ovat puoliso Michael Somero, neljä poikaa, Walter, Southfieldissä, Mich., Alfred, Ferndaleissa, Mich., Wilhart, Woodlandissa, Calif., Wilbert, Utica, Mich., viisi tytär-

tä, Mrs. Richard Shookman, Mrs. Raymond Rieck, molemmat Royal Oakissa, Mich., Mrs. John Frazier, Detroit, Mich., Mrs. Walter Lampinen, Woodland, Calif., Mrs. Bernard Lampinen, Ashby, Mass., 41 lastenlasta ja 7 lastenlasten-lasta.

Muistotilaisuus pidetään New Ipswichin Apostolic Lutheran kir-kossa, torstaina kello 2 iltapäiväl-lä. Hautaus Smithvillen hautaus-maahan, New Ipswich, N. H. Käyntitilaisuus Nelsonin hau-taustoimistossa Greenvilleissä, N. H. tiistaina ja keskiviikkona iltapäivällä ja illalla.

Kirkollisia uutisia

WORCESTER, MASS.

Faith Lutheran seurakunnan Ompeluseuran syyskuun ryhmä järjestää piknekin ensi sunnun-taina, elokuun 11 p. Mr. ja Mrs. Oiva Nisulan kesäasunnolla, Lei-ceston, Mass.

Pastori Walfrid Palojärvi on lu-pautunut puhua tässä tilaisuus-dessa, kun oma pastorimme Viljo Heiman on kesälomalla Suo-messa. Toivon, että seurakunta-laiset ottavat tämän tilaisuuden huomioon ja tulevat oikein jou-kolla tähän piknekiin ja samalla kannattavat ompeluseuran arvo-kasta työtä. — E. T. L.

WEST WAREHAM, MASS.

Ompeluseuran kokous keski-viikkona, elokuun 7 p. kello 7:30 ip. Mr. ja Mrs. Urho Kainun ko-dissa, Middleborossa.

Jumalanpalvelus sunnuntaina, elok. 11 p. kello 11 ap. ja 2 ip. Camp Clearilla, S. Carverissa. U-seitän puhujia.

Heinä- ja elokuussa syntynei-den juhla sunnuntaina, elok. 25 p. kello 2 ip. past. ja Mrs. Väinö Välikön pihalla. Sateen sattuessa sisällä.

Seurakunnan kuukausikokous perjantaina, elok. 30 p. kello 7:30 ip. — Väinö Välikö

Marmorista ja graniittista hautakiviä
BOLSTER MONUMENTAL WORKS
MAURICE M. FLOOD, omistaja
ROUTE 26 OXFORD, MAINE
Pub. Pilgrim 3-2673

Hart Schaffner FUKUJA
McGregor URHEILUASUSTEITA
Arrow PAITOJA
Stetson HATTUJA
Florsheim KENKIÄ

COFFIN'S
MEN'S NEW CLOTHING
TRY MAIN ST. ROCK, AND

McDONALD'S DRUG STORE
Pub. 354-6161 — Thomaston, Me.
M.D. ALLYN
BERT TODD, Reg. Pharm.
GOODNOW'S PHARMACY
Rockland, Maine
Resepti- ja patenttilääkkeitä



BEAR HILL MARKET

TRYDELLINEN VALIKOIMA
— LIHAA SIIRTOMAATAVAROITA —
— HEDELMIA — VIHANNKESIA —
SCOTT-ATWATER MOOTTORIEN VALITTAJA
Pub. TEMPLE 2-5251
Waldoboro, Maine.

Newport and Milford, N. H.

Newton - Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. Res. 113-R Office 113-W
42 Main St. Newport, N.H.

MARTIN'S HARDWARE

KIVIHILLÄ—KORSIA—JÄÄTÄ

Puhelin 374
3 MAIN ST. — NEWPORT, N.H.

Corbett Oil Co., Inc.

Konttori ja liike Belknap Ave.
P. O. Box 329, Newport, N. H.
Winkler Lämmityslaitteita — Mobil-heat öljyä — Mobilflame Pullokaasua

Stockwell Greenhouses

Kukkalaiteita ja tuoreita kukkia
Sähkeellä kukkalähetystä kaikille
140 North Main St. — Newport, N. H.

Chester and Springfield, Vt.

MONIER'S

Käsitönläisiä — Vedenlämmittäjiä
Jälkkaappeja — Pyykkikonetta
PULLOKAASUA
CHESTER, VERMONT

CHESTER GARAGE

Chester, Vt., Puh. TR 5-5834
Pyörien suoriustusta ja
balanseerausta
24 tunnin kolaripalvelu

E. J. DAVIS HARDWARE CO.

— HARDWARE —
Pub. TR 5-3543 Chester Depot, Vt.

Paul W. Adams FUNERAL SERVICE

CHESTER, VERMONT

AUTOHUOLTOASEMA
Leslie E. Allen, Chester, Vt.
Autorenkaita — gasoliinia
pattereita — sekä autojen
korjausta

MONTANY & MONTANY
Puhelin
Tremont 5-6669
CHESTER, VT.
Parasta
laadussa

Sää keski Massassa tänään: osittain aurinkoista, viileämpää, 78-80 astetta, kuivaa, kohtalaista tuulta. Huomenna: ajoittain aurinkoista, lämpimämpää, 80-85 astetta, kohtalainen kosteus, heikkoa tuulta.

FITCHBURG JA YMPÄRISTÖ

Syntynyt tyttö Burbankin sairaalassa Mr. ja Mrs. Robert L. Ethierille, (Martha E. Rintala), East Prospect St.

Mrs. Oskari Tokoi on potilaana Burbankin sairaalassa. Ystävät voisivat muistaa häntä kotilla.

Mrs. Fannie Follansbee, Winchendonissa, täytti viime perjantaina 101 vuotta. Merkkipäivän vuoksi oli perheen jäseniä koolle kolmesta sukupolvesta. Itse päivän sankari luki leikkilisen runon juhlan kunniaksi. Hän on leikodissa oloaikaan hauskuttanut usein potilastovereitaan runonlausunnallaan.

UUTISILMOITUKSIA

BOSK HAUTAUSTOIMISTO
85 Blossom Street — Puhelin DI 2-3635. Aina palveluksessa.

MYYTÄVÄÄ edulliseen hintaan vahan kytetty Easy Spin-drier pesukone ja Easy-sähkömankeli, sekä esim. kimpalle sopiva hella ja 2 pesupöytää "sinkkiä", ym. tavaraa. Lähemmin Mike Mustonen, 130 High Street, Fitchburg.

Maaseutu koti — 5 huonetta, joista 2 makuuhuonetta, iso kabinetti keittiö — olohuone — "den" — kaakelinen kylpyhuone — pesuhuone — kuumailmanlämmitys — myrskyikkunat — syväkaivo — autotalli — 2½ eekkeriä maata — omenapuita — alahaiset verot — 3 mailia Phillipstonin 4 tien risteyskseen. — Hinta \$8,900. — George Bowse — Royalston Road. — Phillipston, Mass. Puh. 249-3281.

Perustettu 1868
Puh. Diamond 5-4324
SAWYERIN
Hautaus-toimisto
Tunnollinen palvelu
PARKKAUSTILA VARATTU
12 Brook Street, Fitchburg

Fitchburgin kauppiat ovat olleet erittäin tyytyväisiä kolmen päivän katumarkkinoiden tuloksiin. Pikkuisista sadepuuskista huolimatta on saavutettu suorastaan myyntiennätyksiä.

Elksien haalissa sattui eilen hääkutsuissa onnettomuus, morsiamen äiti katkaisi jalkansa. Morsiuspari, Miss Jayne Murphy ja Mr. Gerald A. Davis peruuttivat tapauksen johdosta hämmäskänsä.

Joseph Rubuccio, 46 Water St., ilmoitti poliisille, että kuusi poikaa yritti myydä hänelle palokintokyyhkysia. Pojilla oli 25 kyyhkystä, niistä 9 oli varastettu häneltä itseltään aikaisemmin samana päivänä. Pojat kertoivat ostaneensa kyyhkysen eräältä henkilöiltä, joka ilmoitti että häneltä oli varastettu 16 kyyhkystä. Kyyhkysten arvo on 40-120 dollaria. Linnut ovat rengastettuja.

Orangessa syntyi eilen tulipalo kahden perheen talossa, 55 Prospect St., Mr. ja Mrs. Julius Stembokas alakerrassa, pelastui vammoilla. Mr. Stembokas kertoi kuulleensa kellarista räjähdysten. Toisenkin kerroksen perhe oli pakotettu poistumaan asunnostaan. Tulen vahingot rajoittuvat pääasiassa kellarin, arviolta noin 1,000 dollaria.

Varastettu kuorma-auto löydettiin puuta vasten ajettuna Parkhill Pondilla eilen illalla. Poliisin tullua paikalle siellä ei ollut ketään mutta läheisyydessä gileet henkilöt kertoivat nähneensä kahden pojan juosseen pois paikalta.

NUOREHKO NAINEN saa paikan.

Halutaan nainen tekemään tavallista taloustyötä ja auttamaan lastenhoidossa No. Leominsterissä. Voi asua joko työpaikassa tai muualla. Soittakaa KE 7-7751 (engl. puhuen).

Katsokaa tämän kuukauden KIHARAHINTOJAMME
\$ 8.50 kiharat nyt \$6.50
\$10.00 kiharat nyt \$8.00

Myös muita kiharoita
ALENNUKSELLA
NORMAN'S BEAUTY STUDIO
101 Prichard St., Fitchburg, Mass.
Puh. DI 2-9202
Myös iltaisin.

Onnistuneet Rannikkojuhlat

WALPOLE, Mass. — Omalta kirjeenvaihtajalta — Eilen vietettiin vuotuisia rannikko-osastojen järjestämää juhlaa Ahon rannassa Walpolessa. Ne onnistuivat yli toiveiden ja olivat yhden parhaimmat mitä Ahon rannassa on järjestetty. Ilma oli kaunis aamulla olleesta sateesta huolimatta, väkeä oli useita satoja ja ohjelma erikoisen hyvä. Sitä kuitenkin jonkun verran häiritsi kovaäänisen epäkuuntoon meneminen. Tarkempi selostus paikalliselta kirjeenvaihtajalta. — X.

Avioliittoon

Roger T. Riikonen ja Miss Renalde M. Lamothe vihittiin avioliittoon viime lauantaina St. Cecilia kirkossa, Leominsterissä. Pastori John J. Bagley toimitti vihkimisen.

Sulhanen on Mr. ja Mrs. Toivo U. Riikosen poika, West Townsend Road, Lunenburg. Morsian on Mr. ja Mrs. Euclide J. Lamotien tytär, 668 Merriam Avenue.

Morsiamen isä talutti tyttärensä alttarille. Kunniamorsiusneiton oli morsiamen sisar, Miss Diane L. Lamothe, muina morsiusneitoina olivat Miss Dale F. Niemec, Carteret, N. J., Mrs. Daniel O'Connor, Jr., Atlanta, Ga. ja morsiamen sisar Miss Andre L. Lamothe.

Puhemiehenä, (best man) toimi sulhasen lanko James F. Plunkett, Lunenburgista, paikannäyttäjänä kirkossa Henry S. Healy, Leominster, Michael D. Brockel-

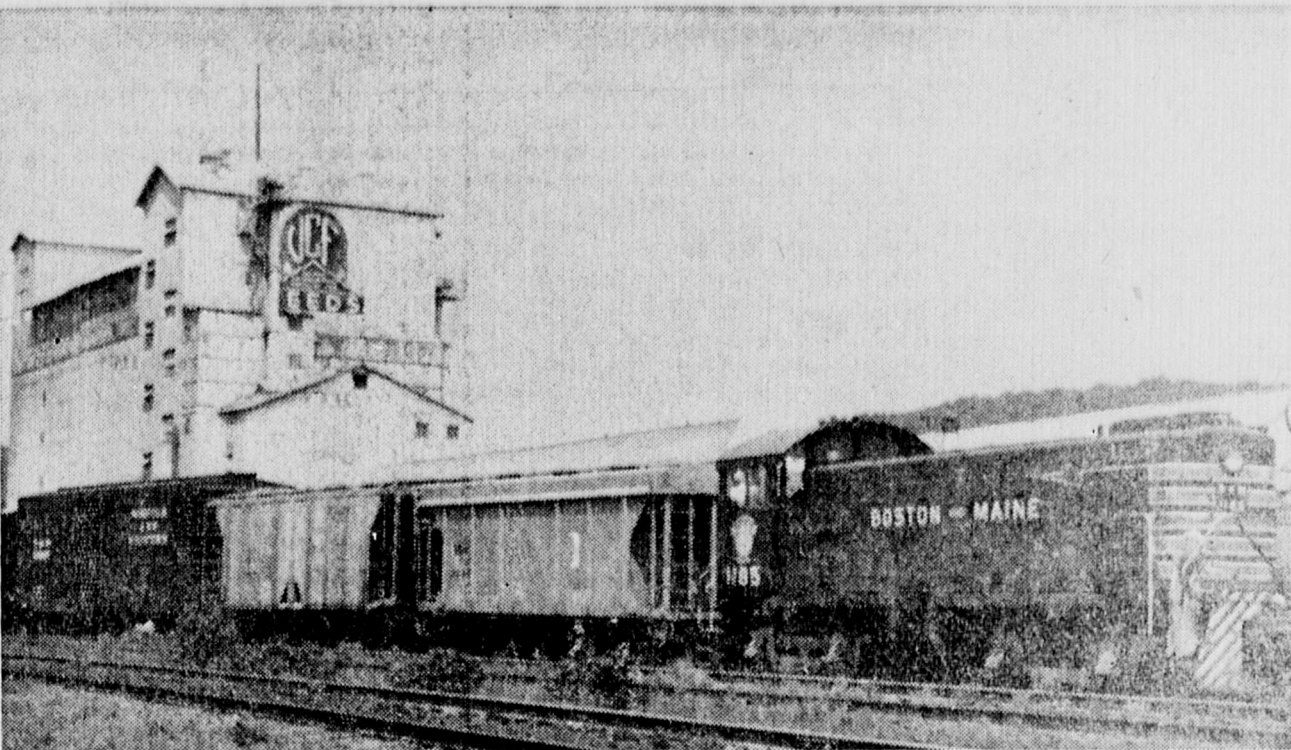
KIINTEISTÖÄ

Ostaessanne tai myydessänne ottakaa yhteys

L & L REALTY

Fitchburg, 5 huoneen talo, jossa 14 eekkeriä maata, sementtikellari, myrskyikkunat, kaasulämmitys, syväkaivo, 2 auton talli, sauna, pieni baana, omenatarta, mustikkamaa, pieni lammikko. Kaikki ainoastaan \$9,000.

J. G. LEGER, kiinteistövälittäjä
Soittakaa DI 3-9607 tai DI 3-6070



UCF:n, Farmareitten Keskusliiton rehumylly Fitchburgissa, joka tuotti viime vuonna yli 61,000 tonnia erilaisia rehuja kana- ja maitokarjan farmareille, jotka sen omistavat ja joiden etua se palvelee. Myllyssä suoritetaan suuria uudistuksia, mm. rakennetaan uusia myllykoneita, joiden avulla myllyn työteho lisääntyy ja jauhetun rehun laatu paranee. Työ on pitkäaikainen ja sen toteuttamisessa on mukana tämän alan eturivin miehiä.

man, Lunenburgista, Robert L. Muskin, Chestnut Hill ja sulhasen veli Douglas L. Riikonen, Lunenburgista.

Vihkimisen jälkeen oli vieraille järjestetty tarjoilu Oak Hill Country Clubilla, Fitchburgissa. Nuori pari lähti häätmatkalle Cape Codille. Heidän tuleva kotinsa on 57 Mercury Court, West Springfield, Mass.

Mrs. Riikonen on suorittanut opintoja Immaculate Collegessa, Pa., sekä Sorbonne'n yliopistossa, Pariisissa, Ranskassa. Mr. Riikonen on opiskellut Massan Yliopistossa, Amherstissä. Hän palvelee Aetna Casualty and Surety Co:lla.

"Intohimot jalavain alla" High Tor kesäteatterissa

Tällä viikolla esitetään uudessa High Tor-kesäteatterissa Eugene O'Neillin kuuluisa draama: "Intohimot jalavain alla". (Desire Under The Elms). Ensii-iltana tänään ja viimeinen esitys lauantaina, elokuun 10 päivänä.

Näytelmä esitetään keskilatilla sekä huoneen perällä, josta istuimet ovat kolmella sivustalla.

Näytännöt alkavat kello 8:30. Teatteri on matkaa ainoastaan kolme mailia Kuusamolta. Paikka on miellyttävä, korkea ja ilmava kenttä. Lippuja voidaan tilata teatterin lippumyymälästä puh. DI 2-6912, tahi käydä ostamassa Fitchburgin kirjakaupasta. (Book Shop).

Vieraita Nevadasta

Perjantaina, jo lehtemme painoon mentyä toi kirjeenvaihtajamme Hallila toimitukseen vieraita, Mr. ja Mrs. Frank ja Hilda Isaacson. He ovat entisiä minnesotalaisia mutta olleet Las Vegasissa jo 17 vuoden ajan. Heillä on siellä optillinen liike.

Mrs. Isaacson on kotoisin Tampereelta, Mr. Isaacson Lautjärveltä, Porin läänistä, mutta tullut tänne jo lapsena.

Isaacsonit olivat tulossa Montrealista, jossa olivat olleet kansainvälisessä optillisen alan konventionissa. Nyt he olivat jo menossa kotiinsa.

Keskustelussa Mrs. Isaacson sanoi viihtyvänsä erinomaisesti Las Vegasissa. Suomalaisia siellä on varsin vähän. Ilmasto on kuumaa, yli sadan, usein 105 ja 110, öisin noin 80-85, mutta sen tekee helpommaksi se, että se on kuivaa.

Kaupunki on kasvanut seitsemäntoista vuoden aikana 80,000 asukkaan kaupungista lähes 100,000. Peliluolat eivät ole kiinni koskaan, ja värikkäät valot loistavat pimeään yöhön. Rakennustyö-alalla on ollut näinä vuosina runsaasti työtä tarjolla.

Uimatilaisuuksista puhuen Mrs. Isaacson mainitsi, että jonkun matkan päässä on järvi jossa on

yleinen uimaranta. Itse kaupungissa on useilla oma uima-altaansa takapihalla.

SEURAKUNTAUUTISIA

Pyhän Paavalin Seurakunta

Torstai-iltana, elokuun 8 päivänä kello 7:30 illalla pidetään suomenkielinen hartautilaisuus kirkon alasilissa. Pastori Leino johtaa ja puhuu. Toivo Orava lausuu runon, Helena Virtanen ja Patricia Mustakangas laulavat dueton, säestää Karen Rahasto.

Lukemista on Irene Lindquistin, kahvipöydän kustantavat tähän tilaisuuteen Mr. ja Mrs. Juho Heikkinen.

Kaikki tervetulleita!

KUOLLUT

EINO O. PELTON, 55-vuotias, 30 Lunenburg St., kuoli eilen Burbankin sairaalassa. Hän oli syntynyt Suomessa mutta asui Fitchburgissa suurimman osan elämänsä. Oli Toisen Maailmansodan veteraani.

Viimeiset 17 vuotta hän toimi hautausmaadepartmentin palveluksessa Forest Hillin hautausmaalla.

Lähimpiä omaisia ovat tytär, Mrs. Carol Mina, Fitchburgissa, sisar Mrs. Irma Pelkonen, Belchertownissa, veli Sulo A. Pelkonen, Worcesterissa ja kolme lastenlasta.

Muistotilaisuus pidetään huomenna, tiistaina, kello 2 iltapäivällä Sawyerin hautausmaastossa. Haudataan Forest Hillin hautausmaahan.

Käyntitilaisuus hautausmaistossa kello 7-9 tänä iltana.

MRS. WILHELMIINA LUOMA, o.s. Mäkelä, 89-vuotias, 143 Marshall St., kuoli eilen aamulla High Streetin Nursing Homessa. Hän oli A. Oscar Luoman leski. Syntynyt Suomessa, asui Fitchburgissa ja Ashbyssä 17 vuotta.

Lähimpiä omaisia ovat kuusi

Lasten Oma Aapinen

SITA OSTAVAT ISÄT JA AIDIT SEKÄ ISOISAT JA ISOAIDIT

Tilaa Sinäkin se lapsellesi. Jos asut Fitchburgissa, käy ostamassa konttoristamme tai osuukaupasta. Siinä on loistavasti väritetty kuvitus ja lauluja ja runoja.

HINTA \$1.50

RAIVAAN KIRJAKAUPPA
Fitchburg, Mass.

TOVERIT!

TYÖVAENYHDISTYS "VELT", Quincy, Mass.

LÄMPIMÄSTI KIITÄÄ henkilöitä viime kuluneen kuukauden aikana Whisti-peli lahjoituksista sekä kannatuksesta seuraavasti:

Aino Pietilä — Hilda Markola — Wilhelmiina & Axel Johnson — Sigrd & Rob. Reed — Olga Lindén — Katri Sward — Aino Pekkanen — Tyne Hanhy — Julia Paappanen — Impi Karvinen — Alma Hautala — Helmi Cavan — Olga Haapanen — Suoma Eskola — Fanny Lehti — Elsie Stenwall — Venla Newberg — Ida Härkölä — Hilda Winter — Selma Nieminen — Hanna Väisänen — Hilma Tuurtainen — Irene Holma — Selma Mattson — Edla Walenius — Ida Kaylion — Taimi Gleeson — Mary Niemelä — John Nisula — Wäinö Tirri — Aino Hiekkaranta — Aino Paananen — Rauhla Benttinen — Enne Wall — Ida Wehter — Jenny Hantunen — Ruusa Kobe — Lois Pietilä — Amanda Wuolle — Anna Lukkariinen.

"VELT".

Raivaajan valloituskokouksessa te omistitte Raivaajan osakkeita 28 prosenttia, kun me omistimme 72 prosenttia. Me emme ryöstäneet mitään keltään, pidimme vain omamme ja ajoimme taloon valloitusaikeissa tunkeutuneet pelloille.

Nyt kun tie numero 2

alkaa olla siinä määrin valmis, että tavallinen ihminen saa siitä selvän, niin täytyy sanoa, että veronmaksajan dollari on halpa kun sitä on kulutettu p. tien rakentamiseen Gardnerin kaupungin läpi. Tie olisi alkupeleistä suunnitelmalla noudattaen Industrial Parkin eteläpuolelta ohittaan rakennuskustannukset eivät olisi olleet puolta siitä mitä ne nyt ovat. Kun se rakennettiin kaupungin läpi siinä toivossa, että sillä saadaan liikettä kaupungin liikemiehille, ei saatu toivottua tulosta.

Nyt on suunnitella tie 68 rakentaminen. Saapa nähdä mitä sillä osalla tulee tapahtumaan.

Lahia Nivala

joka loukkaantui pudotessaan kellarin rapuissa, on parantunut siinä määrin että on päässyt kotipotilaaksi.

Järjestellessämme

tulevien viikkojen matkoja, muistakaa että syysjuhlat ovat elokuun 30 ja syyskuun 1 päivä. Juhlat vietetään East Templetonissa Fish & Game klubin kentällä. Tiohejoita julkaistaan vähän lähempänä juhlaa, että tulijat muistavat ohjeet. — V. A.

EI OLLUT TYYTYVÄINEN

Tätä kerrotaan Ruotsissa. Tarina tapahtui siihen aikaan, jolloin Wigforss oli valtiovarainministerinä. Muuan Lapissa asuva köyhä mummo kirjoitti kuninkaalle ja pyysi kuninkaalta sata kruunua suureen hätäänsä. Kuningas antoi kirjeen Wigforssille, jonka tuli säiliä mummoa. Hän lähetti mummolle omasta kukkarostaan 50 kruunua.

Jonkin ajan kuluttua mummo kirjoitti uuden kirjeen kuninkaalle. Mummo kiitti rahoista ja sanoi: Jos lähetätte joskus lisää rahaa, älkää lähettäkö niitä Wigforssin kautta, sillä hän pitää itsellään puolet.

— Jos radiomme muka häiritsee teitä, niin saatte luvan muuttaa toiselle kadulle.

— Minä asun toisella kadulla!

The Four Season Flower Shop
KUKKAKAUPPA
SHIRLEY WILLIAMSON, omistaja
COLONIAL HOTEL, Gardner, Mass.
Puh. 632-3350

Robert W. Bickford
Ashburnham, Mass.
VAKUUTUKSIA JA KIINTEISTÖÄ
Tel. TALbot 7-5909

Lääkemääräyksiä

EINO'S
PRESCRIPTION
Phone 1760
57 Parker St., Gardner, Mass.

Stanley's
Jeweler
Granville E. Stanley

Lahjoja jotka säilyvät
33 PARKER STREET
GARDNER, MASS.

ROBILLARD'S PHARMACY

Leo E. Levasseur, Pharmacist
104 PARKER ST., GARDNER, MASS. — Puh. 632-5700
Gardnerin johtava APTEEKKI.
Lääkemääräyksiä täytetään. — Pätevää konjuroitujen sovitamista.
Jäätelö-erikoisuuksia kaikkiin tilaisuuksiin.

WIRTHMORE STORES

KIVIHILTA — WIRTHMORE REHUVILJAA — ÖLJYÄ
RAKENNUSARVIKKEITA
435 Main Street Puh. 880 Gardner, Mass.

CHAIRTOWN LUMBER CO.
PUUTAVARA, IKKUNOITA, OVIA, RAUTATAVARAA
SEMENTTIA — KATTOAINEITA
W. Lukala mielihyvin palvelee teitä
OFF BARTHEL AVE. GARDNER, MASS.

WESTMINSTER GARAGE
State Road — Westminster, Mass.
Lämmitysöljypalvelu Westminsterissä
Autokorjaamo ja huoltoasema
Robert L. Buckman
Puhelin TR 4-5712

DEPOT PACKAGE STORE
Route 2, State Road
WESTMINSTER, MASS.
VAKUUTUSIA — OLUVIA — VIINEJÄ

OTTO HÄKKINEN
INSURANCE, INC.
VAKUUTUSASIAMIES
11 Parker St. Gardner, Mass.
63-2-6222
Ashburnham Talbot 7-5290

ARCHAMBEAULT
PAINT & PAPER CO.
SISÄ- JA ULKOMAALAUSTA
Myymme MAALAJIA, VERNISSAA
sekä kaikenlaisia TAPETTEJA
175 NICHOLS ST., GARDNER, MASS.
Phone 354

Smith Funeral Home
PHILIP A. BJURLING,
hautajaisten johtaja
69 Vernon St., Gardner, Mass.
Tel. 77-W.

RAIVAANAA lukemalla taette mukavasti matkoja vanhaan kotimaahan, sillä siinähan korrotaan Suomen uutisia aivan yhtämielisesti.

Sijoita rahasi

TYÖLÄISTEN LUOTTOYHDISTYKSEEN

Maksamme nykyään

4 1/4 prosenttia

Dividendiä osaketililtä

VARAMME OVAT YLI \$8,575,000
OMAT VARAT YLI \$1,000,000

Muistutus tallettajille

Teidän on ilmoitettava Social Security numeronne meille tämän vuoden aikana.

Palveluksemme kuuluu:

AUTO- . . . PERSOONA- . . . KIINNELAINAT

Persoonalainat ovat vakuutetut aina 3,500 dollariin saakka kuolemantapauksen varalle

TUNNIT: 8 aamulla—klo 4:30 iltapäivällä paitsi perjantaina, jolloin olemme auki klo 6 saakka illalla.

Workers' Credit Union

(TYÖLÄISTEN LUOTTOYHDISTYS)

(Perustettu 1914)

48 WALLACE AVE. Puh. DI 5-5300 FITCHBURG, MASS.